

به مسئولین محترم بگویم که هر مقداری که تلاش میکنند، کار میکنند، آن را باید دو برابر بکنند، آن را باید مضاعف کنند. ما امکانات زیادی داریم؛ وجود این تورم در کشور غیر منطقی است؛ سقوط ارزش پول ملی به این اندازه غیر منطقی است؛ باید اینها اصلاح بشود، و به امید خدا اصلاح خواهد شد.

۱۴۰۴/۱۱/۲۸

▼ حرف روز

تأثیرات جهانی جنگ رمضان

با آغاز جنگ تحمیلی محور آمریکایی-صهیونی علیه کشورمان و منع تردد از تنگه هرمز، هزینه‌های کشتیرانی را به سطوح بی‌سابقه‌ای رسانده و سایه سنگین خود را بر تجارت جهانی افکنده است. از زمان آغاز درگیری‌ها، منطقه خلیج فارس و دریای عمان به عنوان منطقه جنگی شناخته شده و این امر منجر به اعمال هزینه‌های تحت عنوان WAR RISK SURCHARG (هزینه ریسک جنگ) برای حمل فله و کانتینری شده است.

این هزینه، در کنار افزایش بهای سوخت که حدود ۳۰ درصد از هزینه‌های جاری کشتی‌ها را تشکیل می‌دهد، باعث شده تا کرایه‌های حمل در برخی موارد تا بیش از سه برابر رشد داشته باشد. افزایش هزینه‌ها تنها به ریسک جنگ محدود نمی‌شود. تغییر در مسیرهای کشتیرانی برای دوری از مناطق خطرناک، منجر به افزایش زمان سفر و مصرف سوخت شده است. همچنین، تحریم‌ها و محدودیت‌های اعمال شده بر کشورها، تطابق با این شرایط را پیچیده‌تر و هزینه‌برتر کرده است.

این عوامل دست به دست هم داده‌اند تا هزینه کلی حمل و نقل دریایی به طور قابل توجهی افزایش یابد. تأثیر این افزایش هزینه‌ها، فراتر از منطقه خلیج فارس خواهد بود و به زودی آثار تورمی خود را در تجارت جهانی نشان خواهد داد.

محدودیت‌های انتقال کالا از این منطقه، فشار مضاعفی بر زنجیره تأمین جهانی وارد کرده و احتمالاً منجر به افزایش قیمت نهایی کالاها برای مصرف‌کنندگان در سراسر جهان خواهد شد. گفتنی است افزایش هزینه حمل دریایی کالاها در نهایت به قیمت نهایی کالاها منتقل می‌شود و اقتصاد عمومی و روزمره خانواده‌ها را به شدت تحت تأثیر قرار خواهد داد.

علاوه بر کشتیرانی، بازار نفت نیز به شدت دچار نوسان شده است. بر اساس گزارش بلومبرگ، بازار جهانی نفت با موجی از اضطراب و رقابت شدید برای تأمین محموله‌های فیزیکی روبه‌رو شده و نشانه‌هایی از کمبود عرضه در کوتاه‌مدت دیده می‌شود. این گزارش حاکی است که معامله‌گران و پالایشگاه‌ها در سراسر جهان به‌طور فزاینده‌ای در تلاش‌اند تا نفت خام آماده تحویل فوری را تأمین کنند؛ موضوعی که باعث ایجاد رقابتی بی‌سابقه و حتی «نامیدانه» در بازار شده است. در منطقه دریای شمال که به‌عنوان یکی از مهم‌ترین قطب‌های بازار فیزیکی نفت جهان شناخته می‌شود، شرایط به‌وضوح بحرانی‌تر شده است. طبق داده‌ها، از میان بیش از ۴۰ پیشنهاد خرید ثبت‌شده در هفته گذشته، تنها ۴ مورد با عرضه واقعی مواجه شده‌اند؛ موضوعی که نشان‌دهنده محدودیت شدید در دسترسی به محموله‌هاست. همچنین گزارش شده که برخی محموله‌های نفتی برای تحویل در هفته‌های آینده، با قیمت‌هایی فراتر از ۱۴۰ دلار به ازای هر بشکه معامله شده‌اند؛ سطحی که بیانگر فشار کم‌سابقه در بازار فیزیکی است.

[علی محمدی]

▼ گزارش روز

مقاومت ایران و عقب نشینی آمریکا در اسلام آباد

هیات مذاکره کننده ایرانی به ریاست محمد باقر قالیباف و با حضور سیدعباس عراقچی و علی باقری اوآخر شب ۲۰ فروردین وارد اسلام آباد پاکستان شدند و پس از آن حداقل دو بار با عاصم منیر، فرمانده ارتش و یک بار با شهباز شریف نخست‌وزیر پاکستان دیدار کردند تا هم هماهنگی‌های لازم انجام گیرد و هم نسبت به نقض عهد آمریکا در همین بدو مذاکرات اعتراض شود. گفتگوها با نخست‌وزیر پاکستان از ساعت ۱۳ روز شنبه ۲۱ فروردین آغاز شد. ساعاتی بعد گفتگو با طرف آمریکایی شروع شد. ابتدا هیات‌های اصلی و سپس تیم‌های کارشناسی گفتگو کردند. این گفتگوها سرجمع بیش از ۲۱ ساعت طول کشید. ایران بارها ابتکارات جدیدی ارائه و تلاش کرد طرف آمریکایی را به واقع بینی دعوت کند. زیاده‌خواهی آمریکا در هر دور مانع دستیابی به چارچوب مشترک شد. پس از تلاشها و میانجیگری پاکستان برای برگزاری یک دور دیگر از گفتگو و تبادل متن که از سحرگاه امروز ۲۲ فروردین انجام شد، مذاکرات به دلیل حفظ همان روحیه آمریکایی بدون نتیجه پایان یافت.

واکنش‌های جهانی به این دور از مذاکرات هم قابل توجه بود. در همین ارتباط یک تحلیلگر مسائل غرب آسیا تصریح کرد که واشنگتن برای مذاکره نیامده بود بلکه برای دیکته کردن زیاده‌خواهی‌های خود به ایران آمده بود. الیجا جی منگینر در پیامی که در شبکه اجتماعی ایکس (توییتر سابق) منتشر شده بود، به مذاکرات ایران و آمریکا در اسلام‌آباد اشاره کرد و نوشت «در آینده نزدیک برنامه‌های برای دور دیگری از مذاکرات روی میز نیست. آمریکا که برای مذاکره نیامده بود، بلکه آمده بود تا دیکته کند و حرف خودش را به کرسی بنشاند.» این تحلیلگر مسائل خاورمیانه زیاده‌خواهی آمریکایی‌ها در این دور از مذاکرات اشاره کرد و ادامه داد «به باور من، مهمترین و اصلی‌ترین نقطه اختلاف — که یکی از چندین مورد است اما محورترین آنها به شمار می‌رود — اصرار واشنگتن بر توقف دائمی و صفر درصدی غنی‌سازی است؛ خط قرمزی که ایران از همان ابتدا با آن مخالفت کرده و علی‌رغم تمام تضمین‌های ارائه‌شده زیر بار آن نمی‌رود. به هر روی، این حق مسلم ایران است.»

با توجه به ایستادگی تیم مذاکره کننده کشورمان بر مواضع و حقوق ملت ایران، آمریکایی‌ها از گرفتن هر گونه امتیازات زیاده خواهانه ناامید شدند. گزارش‌های رسانه ای هم حاکی از آن است که ایران شروط غیر منطقی آمریکا درباره تنگه هرمز، انرژی صلح آمیز هسته‌ای و چند موضوع دیگر را نپذیرفت. به نظر می‌رسد آمریکایی‌ها مذاکره را برای وجهه از دست رفته خود در فضای بین‌المللی نیاز داشتند و تمایلی به کاهش انتظارات خود با وجود شکست و بن‌بست در جنگ با ایران نداشتند.

[بهرام بختیاری]

▼ خبر ویژه

ایران هم اراده و هم توان از سرگیری درگیری را دارد

داگلاس مک‌گرگور، سرهنگ بازنشسته آمریکایی، مواضع و اظهارات مقامات دولت ترامپ را به سخره گرفته و توضیح می‌دهد که آمریکا هیچ برگ برنده‌ای در اختیار ندارد و هرگز قادر نیست اراده خود را بر ایران تحمیل کند و اگر بخواهد دوباره با ایران وارد جنگ شود، ایران اراده و توان پاسخگویی با شدت و دامنه بیشتر را داراست و هر سناریوی نظامی احتمالی آمریکا را در آینده نیز خنثی خواهد کرد. مک‌گرگور معتقد است که بی‌ثباتی و ناسازگاری در راهبرد آمریکا سبب شده تا این جنگ هیچ هدف روشنی نداشته باشد و ابزارهای تحقق اهداف اعلامی آن هم هیچ تناسبی با واقعیات میدانی ندارند. در این چارچوب، مک‌گرگور استدلال می‌کند که احتمال تلاطم و تشدید درگیری، ناشی از این واقعیت است که آمریکا همچنان میان دو مسیر متناقض، یعنی تشدید فشار نظامی یا خروج بدون دستاورد، در نوسان است و به‌ویژه گزینه نخست، یعنی «دو برابر کردن فشار»، همچنان به‌عنوان یک گرایش واقعی در ساختار تصمیم‌گیری باقی مانده است. از سوی دیگر، او ایران را بازیگری می‌داند که اگرچه آغازگر جنگ مجدد نخواهد بود، اما در برابر هرگونه تشدید، قابلیت و اراده پاسخ‌گویی تصاعدی دارد؛ پاسخی که می‌تواند دامنه جنگ را به‌صورت منطقه‌ای و حتی فراتر از آن گسترش دهد. مک‌گرگور، بر این باور است که «عدم تعهد آشکار آمریکا»، ریسک ناشی از تلاطم یک راهبرد ناپایدار و خط‌پذیری آمریکایی است که می‌تواند به چرخه‌ای از اقدام و واکنش منجر شود؛ چرخه‌ای که در آن، هر مرحله از تشدید توسط واشنگتن، واکنش متقابل تهران را در پی دارد و همین دینامیک تعاملی، موتور واقعی ادامه یا گسترش جنگ محسوب می‌شود.

جنگ طلبی ترامپ، بازار جهانی مسکن را به آتش کشید

بر اساس گزارش نشنال اینترست، بسته شدن عملی تنگه هرمز زنجیره تأمین ساخت‌وساز در سراسر جهان را مختل کرده و قیمت مسکن را در بسیاری از کشورها به طور مستقیم و غیرمستقیم افزایش داده است. این نشریه افزود: «تنگه هرمز که روزانه حدود ۲۰ درصد نفت مصرفی جهان از آن عبور می‌کند، عملاً ناامن شده و کشتی‌های حامل مصالح ساختمانی مجبور به تغییر مسیر به دماغه امید نیک در آفریقای جنوبی شده‌اند. این تغییر مسیر، بین ۱۰ تا ۲۰ روز به زمان حمل اضافه کرده و هزینه هر کانتینر را بین ۱۸۰۰ تا ۴۲۰۰ دلار افزایش داده است. همچنین شرکت‌های کشتیرانی حق بیمه‌های جنگی تا ۱۰ درصد ارزش کشتی وضع کرده‌اند. کارشناسان هشدار می‌دهند که حتی اگر درگیری‌ها فردا متوقف شود، بازگشت به شرایط عادی ماه‌ها طول می‌کشد. تخلیه صف تانکرها ۲ تا ۸ هفته زمان نیاز دارد و هزینه‌های بیمه و قراردادهای حمل‌ونقل حداقل برای ۱ تا ۳ ماه در سطح بالایی باقی می‌ماند.» نشنال اینترست ادامه داد: «بر اساس داده‌های منتشرشده، قیمت نفت برنت بلافاصله پس از آغاز درگیری به بالای ۱۱۶ دلار در هر بشکه جهش کرد. این افزایش قیمت حامل‌های انرژی، هزینه تولید مصالح انرژی‌بر مانند سیمان، فولاد و آلومینیوم را به شدت بالا برده است. به طوری که قیمت فولاد حدود ۲۰ درصد و آلومینیوم تا سقف بیش از ۴۰۰۰ دلار در هر تن گران شده است. تا زمانی که ثبات به تنگه هرمز بازنگردد، صنعت ساخت‌وساز و بازار مسکن جهان با دورانی از هزینه‌های بالا و رکود معاملاتی مواجه خواهند بود. این بحران، نمونه بارز این است که چگونه جنگ با ایران، می‌تواند مسکن را در سراسر جهان گران کند.»

ترس از جنگ ایران اقتصاد را به کام آمریکایی‌ها تلخ کرد

به گزارش مجله فوربز، اقتصاد آمریکا که تا چندی پیش با وجود تورم بالا، همچنان بر اتکالی قدرت مصرف‌کننده تکیه داشت، اکنون با یک موج سهمگین از بدبینی روبه‌رو شده است. داده‌های جدید منتشر شده از سوی موسسات نظرسنجی اقتصادی نشان می‌دهد که میزان ناامیدی شهروندان آمریکایی از وضعیت اقتصاد کلان، به رکوردی بی‌سابقه دست یافته است. تحلیلگران معتقدند که در حالی که تورم مداوم و نرخ بهره بالای بانک فدرال رزرو از مدت‌ها قبل باعث فرسایش قدرت خرید خانوارها شده بود، اما جرعه اصلی این سقوط آزاد اعتماد، تنش‌های فزاینده ژئوپلیتیک و به طور خاص «ترس از جنگ ایران» بوده است. بر اساس این گزارش، وقتی از پاسخ‌دهندگان پرسیده شده که چه عامل اصلی‌ای باعث نگرانی آن‌ها درباره آینده مالی‌شان شده است، اکثریت قاطعی به طور مستقیم به افزایش احتمال درگیری نظامی با ایران اشاره کرده‌اند. ترس آمریکایی‌ها از این جنگ، ریشه در یک کابوس تاریخی دارد: شوک نفتی دهه ۱۹۷۰ و یادآور قیمت‌های سرسام‌آور بنزین در پمپ‌های سوخت. شهروندان آمریکایی به خوبی می‌دانند که هرگونه اختلال در عرضه نفت غرب آسیا به ویژه در تنگه هرمز، می‌تواند به سرعت قیمت‌های انرژی را در داخل آمریکا به آسمان بفرستد.

نتانیاهو منفجر شد!

وزارت خارجه رژیم صهیونی با انتشار یک پست در فضای مجازی به منفجر کردن عروسک شبیه بنیامین نتانیاهو نخست وزیر این رژیم در جریان یک مراسم در اسپانیا اشاره کرد. تل‌آویو همچنین از احضار کاردار اسپانیا در این خصوص خبر داد. در راستای تشدید تنش میان تل‌آویو و اسپانیا، پیشتر بنیامین نتانیاهو نخست وزیر رژیم صهیونی اعلام کرده بود: «دستور دادم که نمایندگان اسپانیا از مرکز هماهنگی در کریات گات اخراج شوند.» وی مدعی شد که این کار پس از آن صورت می‌گیرد که اسپانیا بارها اقداماتی علیه تل‌آویو انجام داده است. نتانیاهو با ابراز خشم از اسپانیا مدعی شد: «ما در وجه نظامیان ما را خدشه دار کرده است.» مواضع اصولی اسپانیا علیه جنایات رژیم صهیونی موجب خشم نتانیاهو شده است. پدرو سانچز نخست وزیر اسپانیا در پی حملات مرگبار رژیم صهیونی به لبنان گفته بود که بیروت نیز باید مشمول توافق آتش‌بس شده و جامعه جهانی باید «اقدامات جنایتکارانه» صهیونیست‌ها را محکوم کند.

برگ‌های برنده تهران بیشتر از واشنگتن است

آرون دیوید میلر، مذاکره کننده سابق وزارت خارجه آمریکا تاکید کرد: «ایرانی‌ها برگ‌های برنده بیشتری نسبت به آمریکایی‌ها دارند.» وی اضافه کرد: «ایرانی‌ها عجله‌ای برای دستیابی به توافق ندارند.» پیشتر نیز اندی کیم سناتور آمریکایی تاکید کرد: «آیا جی‌دی ونس فکر می‌کند می‌تواند دهه‌ها اختلاف با ایران را طی یک روز حل کند؟» وی اضافه کرد: «در حالی که ایران در بالاترین سطح در مذاکرات با آمریکا حاضر شد به نظر می‌رسید که ونس در حال عقب‌نشینی است.» کیم تصریح کرد: «نظامیان آمریکایی که در معرض خطر هستند و شهروندانی که از افزایش قیمت رنج می‌برند مستحق مذاکرات جدی هستند.»

◀ صادرات گاز ایران به عراق از ابتدای جنگ رمضان، برای اولین بار به ۲۰ میلیون مترمکعب در روز رسید. گفتنی است به گفته سخنگوی وزارت برق عراق، اوایل فروردین سال جاری جریان گاز ایران به این کشور با حجم ۵ میلیون متر مکعب در روز از سر گرفته شده بود. از سرگیری صادرات گاز به عراق در شرایطی صورت می‌گیرد که حملات اخیر به منطقه انرژی عسلیویه، برخلاف نگرانی‌های اولیه، به اندازه پیک زمستانی برای تأمین گاز کشور بحران‌آفرین نبوده است.

◀ محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت، با بیان اینکه مقاومت مردمی در برابر یورش وحشیانه دشمن صهیونی - آمریکایی فراتر از تصور و شایسته قدردانی است، گفت: «کارکنان عملیاتی شرکت‌های ملی نفت، گاز، پالایش و پخش و پتروشیمی در طول این جنگ ظالمانه، با جانفشانی و فداکاری، نقش خود را در تأمین نیازهای مردم به خوبی ایفا کردند، صنعت نفت در روزهای پس از جنگ هم مأموریت پیچیده‌تری برای بازسازی مراکز آسیب‌دیده پیش‌روی دارد.»

◀ میخائیل اولیانوف، نماینده دائم روسیه در سازمان‌های بین‌المللی، با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی ایکس به ادعاهای اخیر ترامپ درباره مدیریت مشترک تنگه هرمز با ایران واکنش نشان داد. وی در این باره نوشت: «آیا ایالات متحده سهمی در تنگه هرمز دارد که ادعاهای آن برای مدیریت مشترک را توجیه کند؟»

◀ بر اساس آمار ساتبا، بررسی عملکرد این حوزه از سال ۱۳۹۶ تا اسفند ۱۴۰۴ نشان می‌دهد که تا پیش از اجرای طرح‌های حمایتی، متوسط رشد سالانه ظرفیت نیروگاه‌های مقیاس کوچک در فاصله سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ حدود ۱۹,۴ مگاوات بوده است.

◀ نشریه نیویورکر در یادداشتی یادآور شد وقتی که ایران در جنگ با آمریکا تسلیم نشد و فروپاشید و هنگامی که ادعاهای نتانیاهو از یک قیام مردمی محقق نشد، دونالد ترامپ به تهدید به جنایات جنگی و نسل‌کشی علیه همان مردمی روی آورد که مدعی آزاد کردنشان شده بود. به نوشته نشریه آمریکایی، این‌ها سخنان راهبردی نبودند، بلکه «ظهورات یک دیوانه بود» و این جنگ «یک شکست راهبردی و یک فاجعه اخلاقی» محسوب می‌شود.

◀ رسانه‌های لبنانی گزارش می‌دهند که نیروهای حزب‌الله در شهر بنت‌جبیل وارد درگیری‌ها و نبردهای شدید با نظامیان صهیونیست شده‌اند. در همین ارتباط، رسانه‌های عبری نیز از ارسال نیروهای کمکی پر شمار به سمت بنت‌جبیل برای بیرون آوردن و نجات نظامیان در کمین افتاده خبر می‌دهند. برخی از این رسانه‌ها از پرواز بالگردهای نظامی برای انتقال کشته‌شدگان و مجروحان به بیمارستان زیو در شهر اشغالی صدف خبر می‌دهند.